

Referat af griseudvalgets årsmøde 2025

Beslutningsreferat

Deltagere: Randi Vinfeldt, Karin Stavnskær, Bertel Hestbjerg, Per Midtgaard, Knud Anker Munch, Kirsten Bach-Holch, Simme Eriksen, Sarah-Lina Aagaard, Henrik Bovbjerg, Mads Kristensen, Mette Aalbertsen, Peter Norholm Andersen, Inge Larsen, Dennis Lauritsen, Rikke Thomsen, Maria Bojsen, Marie Lund Buus, Sigrid Soelberg Vestergaard (udvalgssekretær), Andreas Engsig (Asembly Vote).

Dagsorden for årsmødet 2025

1. Valg af dirigent, referent og stemmetæller

Forperson Randi Vinfeldt bød velkommen.

Bertel Hestbjerg blev foreslået som dirigent – og valgt enstemmigt.

Dirigenten konstaterede årsmødet lovmæssigt indvarslet. Udvalgets kommissorium har styr på, hvem der er valgbare og stemmeberettigede. Og valgkort er udleveret på forhånd.

Sigrid Soelberg Vestergaard blev foreslået som referent – og valgt.

Dagsorden blev præsenteret.

2. Årsberetning om udvalgets arbejde

a. Formandens beretning

Randi aflægger beretning:

Vi har holdt 3 møder og et åbent møde, som blev afholdt sammen med ulandsudvalget.

I 2024 har vi arbejdet med implementeringen af “Byggebladet for grise på friland”, hvor vi bl. a. arbejder for at kunne have dobbelt belægningsgrad i foldene hvert 2. år og beplantning.

Vi har også arbejdet med om, ØL skal være med i det statslige dyrevelfærdsmærke. Vi har i udvalget debatteret fordele og ulemper. Hvis vi sagde ja, ville vi kunne være med til at præge og udvikle det. På den anden side, hvis vi gik ind det, kunne vi så blive hørt – eller vil vi blive begrænset af det. Fordele og ulemper er nu fremlagt for bestyrelsen, som tager en beslutning.

Vi har også diskuteret forskellige nye retningslinjer fra EU om mikro-næringsstoffer.

Åbent møde handlede omkring alternative overnatningsmuligheder. Det blev afholdt på Birthesminde, der var god debat og godt fremmøde.

Jeg var til et møde i fødevarestyrelsen omkring en bekendtgørelse, der handlede omkring dyrevelfærd i griseproduktionen, herunder pattegris-dødelighed, pladsforhold mm.

Desværre er der flere møder af den slags møder, hvor vi ikke bliver inviteret, og først bliver bekendt med det senere, og jeg er sikker på det skyldes, at foreningen ikke prioriterer udvalgenes deltagelse i relevante fora'er mere. ØL er ved at blive usynlig i disse sammenhænge, og det har vi ikke "råd" til.

Vi sidder repræsenteret i forskellige udvalg og fonde. Randi sidder i Svineafgiftsfonden. Det er vigtigt, at vi er repræsenteret i forskellige fora med gris. Det behøver ikke at være inden for økologi. Men det giver goodwill i sidste ende. Mads Christensen sidder i Dyrenes Beskyttelse. Per Midtgaard sidder i Noteringsudvalget, i Økologisk Innovations Forum, der sidder Dennis, Randi og Knud Anker. Randi sidder desuden også i Brancheanbefalingerne og ØLs repræsentantskab. I forhold til fremtidige udvalgsstruktur, så mener udvalget, at det er vigtigt at fokusere på den produktionsform, man har faglighed inden for.

Vi har været på Roskilde Dyrskue. Vores stand er meget populær. Det er dog hårdt arbejde og mange timer. Vi har dog oplevelsen af, at vi gør en forskel.

Hvad kan vi bruge vores udvalg til? De problematikker, der kommer op omkring griseproduktion, kan vi arbejde med. Vi har haft et rigtig godt arbejde med Mads Vinther, hvor der var en god og aktiv dialog. Der var et mediefokus på "kan grise tale", og der kunne vi godt have tænkt os, at vi fik udtalt os mere.

Vi vil gerne være repræsenteret i flere fora, da vi virkelig gør en forskel her. Vi vil gerne fokusere på at tiltrække flere landmænd til økologisk griseproduktion, og også til at være en del af udvalget.

b. Debat og spørgsmål

Henrik Bovbjerg: I forhold til mikro-ernæring, så fodrer vi jo også med fiskemel, hvor der også kan være pfas rester i. Hvor mange søer har vi i DK i dag? Jeg synes ikke, vi skal ligges sammen med høns, da vi skal have fokus på vores faglighed.

Randi: Jeg er da enig med dig i, at det er fagligheden, der skal være omdrejningspunkt i udvalgene. I forhold til antal søer, så kan vi spørge nogle af fagmedarbejderne i innovationsudvalget. I forhold til mikro-ernæring, så er det vigtigt at få afklaret af alternative proteinkilder, så vi hele tiden arbejder frem mod en mere klimavenlig gris.

Bertel: I forhold til pattegris-dødelighed, så tror jeg, der er en positiv udvikling. Hvad med brancheanbefalinger i forhold til eksport. Det kunne være interessant at undersøge det i udvalget.

Randi: I forhold til eksport, så er den stigende. Det vi forhold os til, er at økologi-reglerne overholdes. I forhold til pattegrisdødeligheden, så har jeg presset på i SAF, for at der skal afsættes flere midler til dette.

Bertil: Vi som producenter behøver ikke få penge for at samle de data ind, vi gør det meget gerne gratis i forhold til at bevise, at dødeligheden er lav.

Simme: Mellem 10 og 12.000 økologiske søer. Der er et projekt i gang i ICOEL i samarbejde med Aarhus Universitet omkring mikroernæring.

Henrik Bovbjerg: Har griseudvalget en holdning til immuno-kastration?

Randi: Vi har diskuteret det i udvalget og vi er ikke endt på enighed. Nogle synes, det er en god ide, mens andre synes, det er en dårlig ide. Ud fra EU-forordningen, er det ikke muligt i øjeblikket. Vi har sammen med Landbrug og Fødevarer sendt en forespørgsel til EU angående dette.

Henrik Bovbjerg: Hvad med kastration, taler vi ikke om det?

Randi: Vi fortæller om, hvordan det. Vi prøver at tegne et reelt billede af, hvordan den økologiske griseproduktion er. Personligt er jeg fortaler for immuno-kastration, da det er bedre dyrevelfærd.

Karin: Lige nu er det en EU-beslutning, om det bliver en mulighed eller ej.

Knud Anker: Jeg var en af dem, der er imod immuno-kastration. Jeg var bange for, at det kunne være en dårlig historie, hvis det kom frem, at vi sprøjtede grisene.

Henrik: Vi er bare bagefter de konventionelle, som er stoppet med at kastrere. Derfor er det vigtigt, at vi har en holdning fra griseudvalget.

Karin: Det kan godt være, at det er en problematik, vi skal have genbesøgt.

Randi: Jeg har været involveret i immuno-problematikken i 10 år. Jeg er ikke bange for forbrugerproblematikken, så længe vi er åbne omkring det.

Simme: Hvis I bakker omkring immuno-kastration, så synes jeg I skal bakke op omkring Sybille, da det er et langt sejt træk, der kommer til at tage lang tid.

Beretningen tages til efterretning.

3. Planer for næste års arbejde i udvalget

Randi: Derudover er ordet frit, vi vil gerne høre jer, hvad vi skal arbejde med. Vi vil gerne arbejde med 1-2 punkter, og det må gerne være områder, hvor vi kan rykke på noget.

Henrik: Jeg synes, I skal tage stilling til immuno-kastration.

Karin: Jeg tænker også noget omkring pattegris-dødelighed og eksport.

Randi: Hvordan kan vi som udvalg arbejde med pattegris-dødelighed.

Bertel: Jeg synes også, klimaproblematikken vil være god at kigge på.

Randi: Hvad med videokonsultation med dyrlæger.

Henrik: Det synes jeg også, vil være en rigtig god ide.

Randi: Så synes jeg det er videokonsultation, imuni-kastration og grisens klimapåvirkning. Så husk også altid, hvis I har nogle problematikker ude i jeres produktion, så tøv ikke med at række ud til os i griseudvalget. Vi er til for jer.

Per: I forhold til videokonsultation, så husk at indtænke førstegangskonsultation med dyrlægen.

Randi: Ja, det hænger jo uløseligt sammen.

4. Valg af 2 udvalgsmedlemmer for 2 år, og 1 suppleant (jf. kommissorium).

På valg i 2025 er: Dennis, Karin og Knud Anker. Alle 3 genopstiller, Karin genopstiller dog som suppleant. *Alle 3 vælges med applaus.*

5. Eventuelt

Mads fra Stenager Økologiske Slagtegrise fortæller om erfaringer fra halebid.

Karin: Jeg vil spørge Kirsten og Sigrid omkring vælgermøder til repræsentantskabet, er der ikke nogen i år?

Kirsten: Der er ingen vælgermøder i år. Baggrunden er at sidste år, var der meget lille tilslutning til disse møder. Det er ikke besparelseshensyn, men pga. der var få for deltagere.

Karin: Det er enig i. Jeg synes, vi skal have fundet nogle andre måder at engageret omkring vælgermøder. Måske skal vi tilbage til fysiske møder, så vi sikrer en demokratisk struktur.

Kirsten: Det er noteret. Der var dog heller ikke mange deltagere på de fysiske møder.

Karin: Måske det kan være på generalforsamlingen.

Kirsten: Det er noteret og jeg vil tage det med videre.

Kirsten: Som I har notere jer, så er ØKO-dag-brandet solgt videre. Det har frigivet midler til at udvikle en ny aktivitet. Mange af jer har sikker nogle gode ideer til, hvilken anden form for forbruger-rettet event. Det kan være øko-mad-dag, hvor man kommer ud til producenter. Kom meget gerne med ideer.

Randi: Stort tak på griseudvalgets vegne for at I vil bruge jeres fredag formiddag sammen med os.

Dirigent Bertel Hestbjerg

Referent Sigrid Soelberg Vestergaard